

יביע אומר

בראשות הרב יגאל כהן שליט"א

זמני השבת

הזמנים לפי לוח "אור החיים"

יום	ת"א	ח"פ	ב"ש
כניסה:	19:18	19:21	19:18
יציאה:	20:10	20:13	20:10
ר"ת:	21:07	21:08	21:04

בירושלים: לנוהגים 40 דקות 18:59

פרשת בהר

עלון מס': 412

מאמר השבוע

מאת ראש המוסדות הרה"ג יגאל כהן שליט"א

בין פפות ידיו של הקב"ה

יתרון שמיני - אפלו העשיר הגדול בעולם, או השלישי שמושל על מדינתו ביד רמה חרד שמא יבואו עליו מחלות וכאבים או צרות רבות אחרות, ובכל זמן ששומע על חברו או קרובו שחלה, מיד נקנס פחד בלבו "אולי זה יקרה גם לי". עליו נאמר "רבים מכאובים לרשע" ואלו הבוטח בה' יודע שהוא נמצא בין פפות ידיו של הבורא יתברך שאינו מביא מחלות ויסורים אלא על דרך של פקרת עוונות, או לטובת האדם, ואם ישוב בתשובה שלמה יסיר מעליו האלוקים כל חלי וכל מדונה, ואינו דואג מזה כלל בדברי הנביא ישעיה (מ', ל"א) "קו" ה' חליפו כח". ועוד נאמר "הבוטח בה' חסד יסובבנו".

ברוך ה' יום יום

יתרון תשיעי - העשיר עלול לשכח את הבורא יתברך שהרי בכל בעיה שתצוץ במהלך חייו, הוא יחשב בלבו "כמה קסף יעלה לי לפתר את הצרה ששפלה עלי", זאת משום שרוב בטחונו הוא על עשרו או פשרונותיו. וזו בעצם ענינה של קללת הנחש: "ועפר תאכל כל ימי חייך".

שאלו המפרשים, הרי זו ברכה גדולה שמזונותיו של הנחש מצויים בשפע ולא יצטרך לפנות אל הבורא בעולם הזה? ומשיבים, מי שעשיר ומצליח, אך אינו פונה לאלוקיו בתפלה ובתחנון, הוא מאבד את חלקו לעולם הבא. מפני שאינו פונה לבורא יתברך כלל. לעמיתו הבוטח בה' עיניו נשואות לשמים בתחנה בכל יום, אך בבטחון שישלח לו הבורא יתברך מזונותיו לאותו היום. רבותינו הסבירו בגמרא מסכת יומא מדוע לא שלח הקב"ה לעם ישראל את המן פעם בחדש עבור כל החדש, משום שרצה הקב"ה להרגיל את עמו לצפות ולחל בכל יום לפרנסת אותו יום.

תארו לעצמכם יהודי בעל משפחה ברוכה בת עשרה ילדים בידו לישן בלילה, והוא אינו יודע אם למחרת יהיה בידו מזון להאכילם, הוא ודאי ישא עיניו למרום וישליך על הבורא יתברך את כל בטחונו כדי שיעזרו לו, וכמו שמעידים רבים משלומי אמוני ישראל "הפרנסה מגיעה מידו הפתוחה המלאה והרחבה" בדרךכים

מפלאות המפתיעות בכל פעם מחדש. שמח וטוב לב יתרון עשירי - השמחה. אדם שאינו בוטח בבורא יתברך יתקשה מאד להיות בשמחה אמיתית כי מלא הוא בדאגות וחרדות. מפקד הוא ממחבלים, מחזיקים, ממס-הכנסה, חושש לשלום ילדיו ובדאי דואג על פרנסתו שלא יפסדו אותו מהעבודה, או שמא לא יבואו לקוחות לחנות, מה יהיה בבחירות נכו'. ואם באים עליו יסורים, סבלו יכפל. מחד טובל את היסורים, ומאידך הוא אינו מבין מדוע דוקא הם באים אליו ולא אל אחרים.

אדם מדאג וחרד הופך להיות כלי להכיל את דאגותיו וחרדותיו, לעמיתו הבוטח בה' פטור הוא מקל דאגה, שהרי על כל חשש שיעלה על לבו ישנה תשובה נצחת "הבוטח בה' חסד יסובבנו". מסבה זו הוא שופע צהלה ושמחה תמידית, פניו מוארות וחדות ה' עליו. נזכיר כאן פתגם ידוע "אל תספר לקב"ה על הצרות שלך, אלא תספר לצרות שלך על הקב"ה". במלים אחרות, קשה צרות שלך שומעות על הקב"ה, הן נמלטות בבהלה ממך, ואתה נותר עם בוראך שמח וטוב לב.

הבוטח יודע שהוא מצוי בידי הנאמנות של הבורא יתברך, אשר דואג לו יותר מאשר הוא דואג לעצמו, ואם רק ישליך על בוראו את כל דאגותיו יקום בו הפסוק "השליך על ה' והבן והוא יכלכלך". ואף אם חלילה באים עליו יסורים יודע בלבו כי הם לטובתו, או כדי שייחזר ממעשיו הרעים או כדי להרבות את זכויותיו, אם יקבל אותם באהבה.

הבוטח השמח אינו מפקד מטורייסטים או מאויבים אחרים כי בטוח הוא בבוראו שישמר אותו ובטחונו בה' יתברך יצילו מבני אדם בעלי בחירה, כמאמר דוד המלך בתהלים (נ"ו, י"ב) "באלקים בטחתי לא אירא רע, מה יעשה לי אדם".

הנה מה טוב ומה נעים להצטרף להיכל בוטחי ה' יתברך, ולזכות בכל היתרונות הנפלאים שפרטנו לעיל. מתוך ספרו של הרב יגאל כהן.

- מאמר השבוע
- הנהגות מרן
- שאלות ותשובות
- דוד המלך
- לאשת ההיל
- פנינים מהפרשה
- מוסר עם סיפור
- פניני הדף היומי
- שמירת הלשון

ניתן לתרום להפצת העלון ולהקדיש לעילוי נשמת לברכה ורפואה הצלחה בטל: 03-8000770 פרטי ח-נ לתרומות: בנק מרכנתיל 17, סניף 732 חשבון 73443 ע"ש יביע אומר

נא לשמור על קדושת הגליון

אין לקרוא בזמן התפילה וקריאת התורה

הנהגות מרן

רבנו הרב עובדיה יוסף זצוק"ל

טעמים לקריאת פרקי אבות בימי הספירה

הטעם שנוהגים לקרות מסכת אבות בשבתות שבין פסח לעצרת, כי בימים אלה של תקופת האביב, יוצא האדם לטייל בשדות דשא ולשמוח עם חבריו, ועלול להמשיך אחר תענוגי עולם הזה, ויתבטל מעבודת הבורא יתברך, כמו שאמר החכם מכל האדם: "שמח בחור בילדותיך, ויטיבך לבך בימי בחורותיך, והלך בדרכי לבך ובמראי עיניך" (קהלת יא). ואמרו חכמינו זכרונם לברכה (שבת סג:): אלו דברי היצר הרע, ויצר הטוב אומר: "ודע כי על כל אלה יביאך האלהים במשפט" (שם). לכן נהגו לקרות בזמן הזה מסכת אבות, שכולה דברי מוסר ודרך ארץ ומדות טובות, למען נסור מדרכינו הרעה ונדבק בדרך אבותינו הישרה. וכיוצא בזה כתב בספר מדרש שמואל (בהקדמה), שהטעם הוא לפי שמכאן ואילך מתחיל מזג האוויר להתחמם, ועמו מתעוררות תאוות גופניות, ויצר הרע מתגבר והולך, ואילו מסכת אבות מלאה מוסר השכל, ומעוררת את האדם ללימוד תורה, שהיא כנגד יצר הרע, וכמו שאמרו חז"ל (במסכת קידושין) בראתי יצר הרע בראתי לו תורה תבלין. שעל ידי לימוד התורה מתגבר האדם על יצרו, וישר אל מלאך ויוכל. ועוד לפי שבעצרת, הוא חג השבועות, ניתנה לנו התורה, ונאמר ראשית חכמה יראת ה', הילכך קוראים במסכת אבות לדעת לרדוף אחר כל מדה טובה, ויהיה לבו מוכן לקבלת התורה בלב שלם, ולהתנהג בה כדת וכשורה. וכן אנו מונים בימים אלו ומקיימים מצות ספירת העומר, שהיא דוגמת ספירת ימי הנדה לטהרתה, ובשעה שעמדו ישראל על הר סיני נפסקה מהם זוהמת הנחש, (שבת קמו). ואחר קיום מצות ספירת העומר אנו מוכנים לקבלת התורה בטהרה, וכמו שאמרו בזוהר (פרשת אמור דף צז:), דכל בר נש דלא מני האי חושבנא דאינון שבע שבתות תמימות, למזכי לדכיותא דא, לא אקרי טהור. ולא הוא כדאי למהוי ליה חולקא באורייתא. ועוד שהימים האלה הם ימי דין כי בהם מתו תלמידי רבי עקיבא, וזה מורה שמדת הדין מתוחה בעולם, וכל אדם החרד לדבר ה' הוא נכנע בימים האלה שנוהגים בהם העולם מקצת מנהגי אבות, שלא להסתפר, ושלא לישא אשה, ולבו מוכן לקבל דברי תוכחה הנאמרים במסכת זו. עכת"ד (מתוך הקדמה לענף עץ אבות).

שאלות ותשובות

מאת הרב יגאל כהן שליט"א

שאלה: ספר טלפונים האם נחשב כמוקצה בשבת?

תשובה: ספר טלפונים לדעת כמה מהפוסקים הרי הוא מוקצה ככלי שמלאכתו לאיסור, ולכן אסור לטלטלו אלא א"כ נעשה הדבר לצורך גופו או מקומו, והיינו שאם צריך מהספר טלפונים כתובת וכדו' בדברים המותרים בשבת או שצריך את מקומו הרי הדבר מותר בשבת ויש שמקילים בזה בכל אופן [ילקו"י שבת ב עמ' קצח שמירת שבת כהלכתה ח"א עמ' שנו].

שאלה: האם מותר בשבת לקפל מפיונים מניר בצורות שונות? **תשובה:** מותר, ואף שיש שהחמירו בדבר, מכל מקום להלכה יש להקל בזה [כן פסקו רבים מהאחרונים להקל ובהם בשו"ת רבבות אפרים ח"א סי' רכג אות ח ובשו"ת באר משה ח"ח סי' קלד וכך הביא ג"כ בשם מרן זצ"ל בס' מעשה השבת עמ' תנז].

שאלה: כלי פלסטיק רב שימושים האם צריך טבילה? **תשובה:** כלי פלסטיק אינם צריכים טבילה אע"פ שמשתמשים בהם פעמים רבות [ע"י שו"ת יביע אומר ח"ד יו"ד סי' ח].

שאלה: האם מותר לתת לילדים קטנים נעליים שע"י ההליכה נדלק אור?

תשובה: ראוי להימנע מכך, אף שמעיקר הדין יש מקום להקל [שו"ת נהר יוצא מעדן ח"ב בסופו אגרת ג בשם מרן הראש"ל צ שליט"א].

שאלה: האם מותר לחזן להתפלל באמצעות רם קול?

תשובה: מותר לעשות כן בפרט בבתי כנסת גדולים או אירועים וכדו' שקשה לשמוע, וכן פשט המנהג להקל בזה אך כל זה בימי חול אבל בשבת חס וחלילה להקל בדבר [ילקו"י סי' נג הערה [ז]].

דוד המלך

מאת הרב אליהו עמר שליט"א

המלך דוד הקציר

במאמר הקודם הרחבנו על מעלותיו של דוד המלך, ועל כך שדואג האדומי דאג להכשיל את שמו בדרך מתוחכמת כשהוא מרבה בשבחיו ובכך זורע את זרעי הקנאה בליבו של שאול, מבלי ששאול יבחין בכך. במאמר זה נתאר את בקשתו של שאול המלך מישי לשלוח אליו את דוד בכדי שינגן לפניו בכינור וישמח את רוחו, וכששמע ישי את בקשת שאול התעורר בו חשד שמא יש כאן מזימה שיכולה לפגוע בדוד, מהו החשד? וכיצד פעל ישי להגן על בנו, וממי למד לשמור ולהגן בדרך זו?

המשלוח הפשוט

הנביא מתאר כיצד שאול המלך פונה לישי ומבקש ממנו לשלוח אליו את דוד, כשהוא נוקב בשמו הפרטי 'דוד', ולא כדואג שכינה את דוד בתואר 'בן ישי' מחמת קנאתו בו, מה שמגלה שזרעי הקנאה שרצה דואג להחדיר בליבו של שאול עוד לא באו לידי ביטוי, כששמע זאת ישי, שלח את דוד עם שליחי המלך כשהוא מצרף לו משלוח של "חמור לָחֶם, (פירוש, חמור נושא לחם)

ונאד יין, וגדי עִזִּים אֶחָד" (שמואל א טז, כ), והשאלה היא עבור מי נועד המשלוח? בספר 'מנחה קטנה' מובא, שהמשלוח נועד כצידה לדרך עבור דוד, כי לא ראוי לשלוח דורון כה פשוט למלך. אך לדברי המלבי"ם, המנחה נועדה עבור שאול מלך, כי לא ראוי שדוד יבוא אל המלך בידיים רקות, אלא שזה קצת תמוה, מפני מה שלח ישי מנחה כה פשוטה שאינה מכבדת את מעמדו של שאול המלך? **השדה של ישי**

מי ששופך אור על מנחתו של ישי והכוונות הטמונות בה, הוא ה'אלשיך הקדוש' (שמואל א טז, כ), שמבאר שישי חשד בבקשתו של שאול שאינה כה תמימה כפי שהיא מוצגת, ייתכן ששאול שמע ששמואל הנביא משח את דוד למלך, וכעת הוא מחפש תואנה לקרוא אליו את דוד ולהרוג אותו. מחשבה זו לא היתה מופרכת, וכפי שראינו (במאמר הקודם) שגם דואג האדומי רצה לגרום לשאול להרוג את דוד, אך מחמת הקנאה.

הכל מלמעלה

ישי שידע שלא יוכל לסרב לשליחי המלך, וגם לא רצה להכניס את בנו דוד בספק סכנות נפשות (כי לא היה ברור לו מה היא כוונתו של שאול), היה צריך למצוא דרך

לשלוח את דוד עם שמירה והגנה לכל יוכלו להזיק לו, ולכן פעל ישי בחשיבה מקורית, כשהוא מסתמך על ההנחה שלכל דבר גשמי יש שורש רוחני, ואם דוד נמצא כעת בספק סכנת חיים, צריך לברר איזה עוון יכול לקטרג על דוד המלך ולתת ביד שאול כוח להרוג אותו. ישי החל לעבור על מסכת חייו ועל חיי בנו, והגיע עד לבעוז ורות, אך לא מצא שום פגם שיכול לגרום בשמיים לקטרוג על דוד המלך, ישי המשיך לשחזר אחרונית עשרה דורות (רות ד, יח) עד שהגיע לראש השבט 'יהודה בן יעקב', שם מצא אירוע שיכול אולי לגרום קטרוג על דוד המלך, ולגרום לו לאבד את מלכותו. היה זה נישואי יהודה לתמר, נישואין שלמראית העין היו נראים כנישואין אסורים, מפני שלא נעשו בחופה וקידושין (כפי שהתבאר בהרחבה במאמר ח), וכעת חשש ישי שמא נישואין אלו לא היו לרצון לפני ה' יתברך, ונתנו פתחון פה למידת הדין לקטרג על דוד שבא משבט יהודה שאינו ראוי למלכות, מחמת הפגם שנמצא בראש השבט, ואם הקטרוג יתקבל בשמים, יוכל שאול לפגוע בו בארץ. כיצד פעל ישי לסכל את הקטרוג? נבאר במאמר הבא בעזרת ה'.

"המלך דוד" ביאור על ספר שמואל א,

בשפה קלה וקולחת, עם מסרים לחיזוק

האמונה בדרכו של דוד המלך.

ממתין לך באתר: "אופקים בוקס"

בשמה והלל ליה יתברך
שמואל א' להדפיס
כי יצא לאור הספר
"שיעורי"
הרב יגאל כהן"
פרק מוסכת אבות ומצוות
שמות אבות ה' חסד ורחמים

מחיר המכר: 770-80003
אי יודו יחיד: yabia-omer.co.il
מחיר המכר: 770-80003

שותפים!
ממשיכים בבניה
ולכם יש לכם אפשרות
להיות שותפים בכל הזכויות
שיהיו במקום!

מטר 36x400
חצי מטר 36x200
אמה 36x100

03-8000770

ניתן להנציח להצלחה/לרפואה/לע"נ

יהי לחיית שופט
באחריות הוצאת של
למועלה - 120 אפרסומי
בית השרון "יבוי אומר" בבני ברק
מיוע ללבוש שבתות
גם באחריות הוצאת
זמן קצרה למועלות חסרות.
בזמננו הרוחנית לבית השרון
אתה יכול!
לפרטים חייגו:
03-8000770

לאשת החיל

מבחן אמריקאי

כל אחד ואחת מאיתנו צריך לדעת מה התיקון שלו בעולם הזה. ישנם פעמים שזה קל לגלות ולפעמים צריך קצת יותר לפשפש ואז מבינים..

אבל חשוב להיות מודעים לכך שרבותינו אמרו וניתן לחוש זאת, שמה שהכי קשה לאדם לעשות - זה התיקון שלו. הדבר שהכי כבד עלייך בעבודת השם, הדבר שאת צריכה לחרוק שיניים כדי לא לעבור עליו, או כדי לעשות אותו, הוא כנראה התיקון שלך.

ומה כדאי? לתקן את התיקון כבר בעולם הזה שניתן לנו בו שנים קצובות, או שמא לחזור שוב בכדי לתקן שוב? כי לתקן צריך.. השאלה מתי.

הרב הגאון יגאל כהן שליט"א אומר מי רוצה עוד פעם להוציא שיניים, לעלות לכיתה א'.. שידוכים, עניינים.. מי רוצה לחזור שוב ללמוד 12 שנות לימוד וכו'.. עד שסיימנו עם כל זה.. באנה נעבוד קשה ונתקן את מה שבעבורו באנו לעולם הזה. גם אם זה קשה ביותר, בוודאי שניתן.

את מסוגלת לכל, כמו שהקב"ה נותן ניסיונות כך הוא נותן את הכוחות ואת המסוגלות לעבוד קשה ולצלוח את הקושי. המאמץ הוא החשוב, התוצאה לא בדינו. לא עלינו המלאכה לגמור, עלינו רק להשתדל, לרצות, ללכת לכיוון.. להראות נכונות ולשאת עיניים לשמיים. לא להתבלבל.

אם נצליח או לא - זה כבר עניין אחר.

ולעיתים אנו תוהות, למה הקב"ה מקשה עלינו כביכול? למה לתת את הבחירה הכל כך קשה הזו בין טוב לרע? אולי יהיה רק טוב ולא נצטרך להתבלבל בכלל? למה הקב"ה ברא כל כך הרבה פיתויים וקשיים והטוב האמיתי מוסתר?

למה יש לנו יצר הרע שמושך אותנו לפחות טוב? אם היה לנו קצת פחות ממנו היה יותר קל לתקן את התיקון שלנו ובכלל לקיים את כל המצוות וללכת בדרך השם.

הרבנית ורד סיאני שתחיה ממשילה את העניין למבחן אמריקאי. מבחן שמורכב משאלות רבות ברירה. שאלה אחת וכמה תשובות, אך תשובה אחת בלבד היא הנכונה, היתר מבלבלות מאוד אבל לא נכונות, קרובות לתשובה הנכונה אבל לא לגמרי.

ומי מקבל את מלוא הנקודות? רק מי שמקיף את התשובה הנכונה מתוך התשובות השניות. אך אם נדמיין לעצמנו שאלה שלצידה תהיה רק תשובה אחת נכונה - מה החכמה? אם תהיה רק תשובה אחת, וכולנו נקיף אותה לא תהיה בכלל בחירה, על מה נקבל נקודות? רק במצב שאנחנו מתלבטות ובודקות וחושבות ולאחר מכן מקיפות את הנכון, אזי מגיע לנו ציון טוב. אז מגיע הצל"ש.

כך בעולם הזה, דווקא כשיש לנו את כל המבחר איך לא ללכת בדרך השם, דווקא שיצרו כל כך הרבה מכשירים ואורות וזיקוקים ודברים מאוד מבלבלים שמראים לנו בחוש שהם משמחים וכיפיים, אבל לא מה שהשם רוצה, דווקא שיש חוסר צניעות בקלות ולא כמו פעם בהיחבא, דווקא שיש מבחר גדול של יצירי כפיו של היצר הרע - ובכל זאת אנחנו משתדלות ובחורות בטוב, במה שכן משמח את בורא עולם - אז מגיע לנו ציון לשבח. זה מראה שעמדנו בגבורה בניסיונות הדור הזה. וכל מצווה ושכרה, גם מצווה אחת היא שווה וענקית בעיני הקב"ה.

כלום לא מובן מאילוי. הרחוב כל כך קורץ והפיתויים הם רבים, אז כל דבר קטן שאת מושכת לכיוון הקדושה הוא ענק שבענקים. כל התקרבות קטנה, כל שמירה על הפה, הארכת החצאית או החולצה, חיך לבעל ולילדים, שמחה בלב ואמונה אמיתית בבורא עולם - כל דבר קטן הוא עצום. בחרת בתשובה הנכונה מכל כך הרבה תשובות מבלבלות. אשריך!

פנינים מהפרשה

התספורת ולקחה

יש הנוהגים לספר את בנם בהגיעו לגיל שלוש על ציון רבי שמעון בר יוחאי ביום ל"ג בעומר. וכמו שכתב מהרח"ו ז"ל על האר"י ז"ל, וזה לשונו: "והה"ר יונתן שאג"ש העיד לי, שבשנה הא' קודם שהלכתי אני אצלו ללמוד עם מורי ז"ל (הוא האר"י). שהוליך את בנו הקטן שם עם כל אנשי ביתו, ושם גילחו את ראשו כמנהג הידוע, ועשה שם יום משתה ושמחה".

ויש העורכים את התספורת על ציונו של שמעון הצדיק בירושלים. ובביאור הטעם שנבחר צדיק זה מבין צדיקי עליון אחרים הקבורים בירושלים, יש אומרים שהוא משום שהתפעל מתגלחת שהיא לשם שמים, כמסופר בתלמוד:

"אמר שמעון הצדיק: מימי לא אכלתי אשם נזיר טמא אלא אחד; פעם אחת בא אדם אחד נזיר מן הדרום, וראיתי שהוא יפה עינים וטוב רואי וקוצותיו סדורות לו תלתלים, אמרתי לו: בני, מה ראית להשחית את שערך זה הנאה?

אמר לי: רועה הייתי לאבא בעירי, הלכתי למלאות מים מן המעיין ונסתכלתי בבבואה שלי, ופחז עלי יצרי ובקש לטורדני מן העולם, אמרתי לו: רשע! למה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך, במי שהוא עתיד להיות רמה ותולעה? העבודה, שאגלחך לשמים!

מיד עמדתי ונשקתיו על ראשו, אמרתי לו: בני, כמוך ירבו נזירי נזירות בישראל, עליך הכתוב אומר:.. איש כי יפלא לנדרך נזיר להזיר לה'."

ולפיכך לוקחים את הילד המסתפר לראשונה ומקיים מצוות הנחת פאות הראש, להתברך אצל צדיק זה בעת התספורת.

וביאור הדבר, שהנה הנטמא בשוגג למת בזמן נזירותו, הרי את היא כי נזירותו לא היתה ככוונה הראויה והוא מאותם שנודר נזירות ונקרא חוטא, ולפיכך לא נתנו לו משמים לסיים נזירותו בטהרה. ולפיכך לא אכל שמעון הצדיק מאשם נזיר. אולם עתה ראה נזיר שכל כוונתו היתה לעשות נחת רוח לבוראו, ובכל זאת נטמא. והתחדש לו לשמעון הצדיק כי פעמים שהנחת רוח מנדרו של הנזיר לשם שמים כל כך גדול, עד שהקב"ה חפץ בנזירות כפולה שלו, ולפיכך נטמא. שהרי נזיר שנטמא יש לו להתחיל את נזירותו פעם נוספת, ולכן גורם לו הקב"ה להיטמא. ולפיכך נשקו על ראשו ואכל מהאשם נזיר שהביא זה.

ומכאן ילמד האדם מוסר השכל, שפעמים בא לו קושי גדול בהבנת הסוגיה שכבר היה בטוח שהנה עומדת היא להתברר ולהאיר לפניו, והנה צצה קושיה עצומה והתברר שכל הבנתו בטעות יסודה, ושוב עליו להתחיל מחדש. ואינו יודע עד כמה עמלו הכפול עושה נחת רוח לפני הקב"ה והוא יתברך מתענג מעמלו, ובודאי ישלם לו שכר פעולתו בכפל כפליים (וכאמרם ז"ל במשנה אבות (ה, כג): "לפום צערא אגרא". ובאבות באבות דרבי נתן (ג, 1): "טוב אחד בצער ממאה שלא בצער") (האדם במעגל השנה מאת הגאון הרב זמיר כהן שליט"א)

מוסר עם סיפור

מאת הרב יעקב עמר שליט"א

הספר שיצא 14 שנה לפני טביעת הטיטאניק

בפרשת השבוע מזכיר ענין השמטה, המתבונן בדבר רואה שהקב"ה פשוט קולמד אותנו שיעור אָמִינָה, שהוא מנהיג את העולם ושום אדם לא יפסיד מאומה אם לא שָׁנָה עָלָיו מִלְמַעְלָה. ובמיוחד בְּיָמֵינוּ אֵלּוּ - יָמֵינוּ טְרוּפִים, אָבֵל חַיִּים לְרַאוֹת הָאוֹר הַגָּדוֹל בְּתוֹךְ הַחוּשֶׁךְ הָעָצוּם, לְשׁוֹמְעִים בְּכָל יוֹם נְסִים מְדֻהָיִים.

אציג בפניכם היום דבר מדהים מחד גיסא, ומאידך גיסא מפעמימה ההשקפה הפסהולוגית היוצאת ממנו.

בשנת תרנ"ח (1898 למנינם) יצא לאור ספר בדיוני בשם FUTILITY תרגום של המילה ה'גל' ומחבר הספר הוא מורגן רוברטסון. אותו סופר כתב הרבה ספרים, אבל הספר שפרסם אותו הוא דוּקָא הַגָּ'ל, ובאחור של 14 שנה לאחר מכן, פּי שִׁבְאַר הַהֶמְשֶׁךְ...

מורגן מתאר בספר "ספינה הגדולה ביותר והחזקה ביותר שנבנתה בעולם,

שפארה דומה למלון חמשה כוכבים" ארפה היה יותר מ - 800 מטרים, ועם 3000 נוסעים, ולא היו בה מספיק ספינות הצלה, וכאשר טבעה האניה בשל פגיעת קרחון ענק, קפחו 2500 מן הנוסעים את חייהם.

לא יאמן אָבֵל כִּמְעַט מְדִיק 14 שְׁנָה לְאַחַר מִפְּנֵי בִּכְ"ח נִיסָן ה'תרע"ב (15 באפריל 1912 למנינם) טבעה הספינה הנקראת 'טיטאניק' פאר היצירה באותם ימים שנבנתה בממלכה המאוחדת, בספר כמו בציאות, ארעה תאוונה קשה בקרחון ענק בצפון האוקיינוס האטלנטי כאשר נספו בה 1514 בני אדם ורק 712 נצלו.

מִיָּתֵר לְצַוֵּן שֶׁהַמְּחַבֵּר שֶׁהָיָה עֲדִין בֵּין חַיִּים מֵהַר לְהוֹצִיא מִהַדוּרָה מְחַדְשֵׁת לְסֹפֵר שְׁלֹא הָיָה כָּל כֵּךְ פּוֹפּוּלָאָרִי, וְהָנָה כְּבִשׁ אֶת הָעוֹלָם כְּרַב מְכֹר.

בספור זה יש שני מבטים: המבט היהודי והמבט ההפוך. המבט ההפוך שהוא געצם הספונטי (הנקרא פּי חֲז"ל 'דעת בעלי בתים') אומר: "וואאאווו איזה צרוף מקרים. ועוד כל מיני בטויים בסגנון הזה".

ואתן קצת דגמא מן החיים: אתה הולך ברחוקה של עיר ונזכר בחבר מסים המשיך בעמוד האחרון

המשך מוסר עם סיפור

מעיר אחרת, דקות לאחר מכן אתה רואה אותו בעירך, אתה מגיב ואומר: בדיוק השבתי עליך... איזה עולם קטן... איך הגעת לכאן... ודברים כאלו קורים לנו רבות.

המבט היהודי השקשי של חז"ל הוא: שהכל אצל הכל משגח מלמעלה בהשגחה פרטית מקדקדקת, פן הפגישה של החבר שלך תזמנה מן השמים, ולא במקרה פגשת. את האוטובוס פסקת לא פי מישוה עכב אותך בדיוק. את התור בפנק אחרת לא בגלל הפקקים שהיו בדרךך. את הפגישה החשובה לא הפסקת בגלל פלוני. את העבודה לא אבדת בגלל חסר מקצועייתך. השדוך לא ירד בגלל השדכן... העסקה לא התפוצצה בגלל... אם הייתי נוטע קצת יותר מהר לא הייתי נעצר בעבודות בפביש...

יתרה מזו הרמב"ן אומר (סוף פרשת בא): "שאין לאדם חלק בתורת משה לבנו, עד שאימין בכל דברינו ומקרנו שכלם נסים, אין בהם טבע ומנהגו של עולם, בין ברבים בין ביחיד הכל בגזרת עליון". חובה לעין בלשונו הטהורה. אחי הנקרא! דע לך הכל אצל הכל מנהג מאת הבורא, "אל אמונה ואין עול צדיק וישור הוא". מי שחי עם האמונה הוא חי בשלחה ברגע ובשומחה. בשמחה יש את שמטת הקרקע ויש שמטת כספים שני דברים הקשים מאד לאדם לנתר עליו, אצל מי שחי באמונה שאין אדם נוגע במוכו לחברו אפלו כמלא נימה, ואין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן הכריזו עליו מלמעלה. שבת שלום ומבנך!

שמירת הלשון

מאת הרב אהוד מולאי שליט"א

"טוב שכן טוב מאה רחוק" (משלי כ"ז י')

שלום לעם ישראל היקרים והחביבים. נשאלתי מאת יהודי חביב, שגם כשפוגעים בו לעולם אינו מגיב. שעליו אפשר לומר "תולה ארץ על בלימה" (איוב כ"ו ז'), שתמיד מונע עצמו ממריבה, על ידי ששותק ואינו עונה למחפיו, כך תמיד גובר על אויביו. בזה ששם לנגד עיניו את הפסוק "ה' ילחם לכם ואתם תחרישון" (שמות ד"ד, ד"ה), כל ימיו הולך באותו כיון, ששתיקה זה דבר משתלם, ואת כל אחד ואחד זה הולם.

ושואל לגבי אחד משכניו, שראהו עושה עבירה בפניו. ומכל דבר עושה ליצנות, יראת שמים לא קונים בשום חנות. ושואל האם מותר לומר דבר זה לאביו, כי יודע טוב מאד איך אביו יגיב, ויפריש את בנו מיד מזאת העבירה, וישנה לבנו מיד את כל האוירה. ועניתי שהחפץ חיים (כלל ד' סעיף ה') בזה כותב, דבר שמתיישב מאד על הלב. שאם כוונת המספר היא מקנאת ה', ולא לעצת היצר הוא קוסם, ולא עושה זאת משנאה אישית, וכל כוונתו היא כנה ואמיתית. ומכיר בו שאינו מקבל תוכחה, ולא צריך בשביל זה הוכחה. ויודע שאביו יאמין לדבריו, וישתדל לעזור לבנו בכל אבריו. באופן כזה מותר לומר דבר זה לאביו, לפני שהיצר הרע את השכן יחריב, ויתדרדר למקומות לא טובים, ואת עצת היצר בקרבו הוא יפנים. וכך האב את בנו יוכיח, ואת היצר הטוב בקרבו יפריח. ויחזור הבחור מהשכונה לאיתנו, וה' יתברך יחזור להיות איתו. ויעזוב את אותו החטא, ויחזור היצר הטוב להיות אצלו תמיד שולט.

ולסיום נאמר דבר פלא, ושנוכח להיות מאלה המקיימים את דברי הרב 'פלא יועץ', ואין שומעים ליצר שהוא לנו לרועץ. אם יזמינו אדם מהעיר אשקלון, לשבת סנדק בעיר צפת שבצפון, הוא יהיה מוכן לנסוע כמה שעות, ובלבד שסנדק הוא יזכה להיות. ויעשה כל מאמץ להגיע בזמן, כי כולם עושים מזה ענין, לבירת המילה של הרך הנימול, שבעזרת ה' יהיה תלמיד חכם גדול. ואפילו כסף הוא ישלם אם צריך, רק שיגידו מתי התאריך. ויעשה זאת בכל כוחו ובחפץ לב, כי את

פניני הדף היומי

מאת הרב"ג ירון מרדכי זכאי שליט"א

כוחו של דבר הנעשה לשם שמים

דעבדי לתורה שלא תשתכח (בבא מציעא דף פה) בסוגייתנו מסופר שכשהיו רבי חנינא ורבי חייא נפגשים אמר לו רבי חנינא לרבי חייא שאם חס ושלום תשתכח תורה מישראל אני יכול להחזיר אותה ע"י הפלפולים שלי בלימוד התורה, אמנם רבי חייא השיב לו שאני ע"י המעשים שלי גורם שלא תשתכח תורה מישראל, ועל כך מספרת הגמרא שבכדי ללמד את הילדים תורה היה רבי חייא זורע זרעי פשתן וקולע מהם רשתות ומכמורות וצד בהם צביים ושוחט אותם ונותן את הבשר ליתומים ומהעור של הצבי היה עושה קלף וכותב עליו חמישה חומשי תורה ואוסף ילדים ומלמד אותם כל אחד חומש אחר וכן כותב משניות ושישה סדרי משנה ומלמדם וכן הלאה.

והמהרש"א מקשה בחדושי מדוע רבי חייא היה צריך כל כך לטרוח לצוד צביים ולשחוט אותם ולעבד קלף, היה קונה קלף מוכן שכתובים עליו חמשה חומשי תורה ומלמד, והסביר שרבי חייא עשה כן משום שכדי להקנות תורה בקדושה וטהרה שתחזק בלב הילדים צריך שהכל יעשה מלכתחילה לשם שמים שכן יתכן שיקנה חומשים כוכבים אך לא יכתבו לשם שמים. וידוע בשם הגר"א מוילנא שכל מי שלומד מספר שנכתב מתחילתו בקדושה לא ישתכח ממנו הלימוד, וכן מקום קדוש דוגמת בית כנסת או בית מדרש ותלמוד תורה שנבנה מתחילתו לשם שמים מי שמתפלל או לומד בו תחול עליו הקדושה ולימודו או תפילתו שונים לעין ערוך ממי שלומד או מתפלל במקום שלא נבנה מתחילתו בקדושה, וכן מרנן ורבנן צדיקי ומנהיגי הדור הקודם מרן ראש הישיבה הגר"י צדקה והגר"צ אבא שאול זצוק"ל השקיעו את כל כוחם בפתיחת תלמודי תורה שנבנו מתחילתם בקדושה וטהרה וכל הכספים והמימון בנו מסיטרא דקדושה ללא קבלת תקציבים ממשלתיים והתערבות זרה כדי שלא תהיה שום התערבות בתכני הלימוד שאינם ע"פ דרכי התורה הקדושה בדרך המסורה לנו מאבותינו דור אחרי דור, וכן נודע שהיו מלמדים בתלמוד תורה שנהגו דרכי הנהגה ופרישות משום שמלמד ילדים בתלמוד התורה הוא דומה לקלף של ספר תורה שלומדים ממנו וכמו שקלף מוכרח להיות קדוש וטהור כך גם המלמד.

שבת שלום!!

המעוניין לרכוש את הדיסק אנוני על כל מסכתות הש"ס הדף היומי ושיעורים בהלכה יצור קשר 0527630352 כמו כן לשמיעת קו הדף היומי העולמי 24 שעות ביממה 055-9302663

המצוה הזו הוא מאוד מחבב. ואף שלשבת סנדק זהו רק מנהג, מדרוס לצפון הוא יטרח וינהג. לעומת זאת אם נבקש מפלוני, ללכת כמה רחובות לפרוט כסף לאלמוני, הוא יסתכל עליך כמו אדם תמהוני, ולא יבין איך אתה בכלל מבקש, ויחשוב על דבריו כאילו הם לו למוקש. ובאמת שלעזור לחבר זו מצות עשה מהתורה, לעשות חסד עם הזולת את זה לנו היא מורה. ויש מעשי חסד שקל מאוד לעשותם, ובני אדם מזולזלים במ. כגון כשפותח את הדלת למי שדופק, עם מצות חסד אתה מתעסק. ואף להושיט דבר קטן לחבר, זו מצוות חסד שלאחר הוא עוזר. ואין חילוק בזה בין דבר גדול לקטן, לזה צריך להתרגל כבר מהגן. נזכה לעשות תמיד חסד עם חבירנו, ולהרבות אהבה ואחווה עם כל ישראל אחינו. אמנן כן יהי רצון.

ניתן לשמוע היוזק קצר (בדקה והצי) מדי יום ביזמו בהלכות שמירת הלשון, בטל: 069-2222-077 שלושה 3 ואחד כן הקש 1. שמעו ותדי נפשכם! כמו כן ניתן לקבל היוזר (מיוחד) ליזמי הכיבים בשמירת הלשון בטל. 052-768-3816

הילולות רבי שמעון בר יהוא

ביום ראשון הקרוב בהילולת רבי שמעון בר יהוא מעיר סעודה כיד המנוח ל-130 אבריו הכולל הקהלים ובניסף נעדר סעודה גם במסעדת החסד למעוטי יכולת המעונינים להשתתף בעלות הסעודות יצור קשר בטלפון 03-8000770 ובעזרת ראה כולנו ישועות בוסית רבי שמעון

ל"ביע אומר"- הרב יגאל כהן שליט"א בכל עמדות נדרים פלוס

יגאל אגרום

ניתן להזמין לשיעורי תורה / אזכרה ברחבי הארץ רבנים מכולל "ביע אומר" 03-8000770

בתרומה של 250 ש"ח אתם שותפים בהפצת העלון ב: 20,000 עותקים

נר תמיד לע"נ ר' מנשה בן רחל ז"ל ולע"נ שושנה מהין בת זיוה ע"ה